

VŠEOBECNÉ ZÁSADY POUŽÍVANIA PRÍPRAVKOV NA OCHRANU RASTLÍN

pred aplikáciou jednotlivých prípravkov si treba dôkladne preštudovať ich <u>návod na použitie</u> , ktorý okrem údajov uvedených v tabuľkách tohto kalendára obsahuje údaje o predpísaných ochranných pomôckach pri ich používaní, o prvej pomoci pri požití, nadýchaní alebo zasiahnutí pokožky, o skladovaní, o príprave postrekovej kvapaliny, o spôsoboch zneškodnenia obalov a zvyškov prípravkov
chemické prípravky určené na ochranu rastlín sa majú <u>používať len</u> v odôvodnených prípadoch
<u>proti škodcom sa zasahuje</u> zvyčajne až po ich zistení
<u>proti významným a rozšíreným chorobám</u> s vysokým infekčným tlakom (plesne, múčnatky, hniloby a iné) <u>sa zasahuje</u> preventívne podľa metodických pokynov zohľadňujúcich jednak poveternostné podmienky a jednak nároky pôvodcov jednotlivých ochorení
<u>proti menej významným hubovým chorobám sa zasahuje</u> až po zistení prvých príznakov ochorenia
bezpodmienečne treba dodržať predpísanú čakaciu (ochrannú) lehotu jednotlivých prípravkov, ako aj ďalšie obmedzenia uvádzané v metodických pokynoch. <u>Čakacia (ochranná) lehota</u> určuje čas v dňoch po aplikácii daného prípravku, po ktorom je bezpečné ošetrovať plodinu, plody konzumovať.
<u>skratka AT</u> (agrotechnický termín) v stĺpci "čakacia lehota v dňoch" znamená, že prípravok sa aplikuje v presne stanovenej agrotechnickej termíne alebo v určitom vývoji- v štádiu ošetrovanej plodiny; za stanovených podmienok uplynie dostatočne dlhý čas do zberu alebo konzumácie ošetrovanej plodiny a nemalo by dôjsť k ohrozeniu zdravia konzumenta
pri vysokých teplotách môžu niektoré prípravky (predovšetkým sirsáté - Kumulus WG, Sulfurus, Thiovit Jet) pôsobiť fyto toxicky (môžu "spáliť" pletivá ošetrovaných rastlín), preto sa odporúča rastliny <u>ošetrovať v ranných alebo večerných hodinách</u>
ten istý prípravok, ak je to možné, by sa nemal na ošetrovanie určitej plodiny <u>použiť dvakrát za sebou</u> (s výnimkou sirsátých a mednatých prípravkov)
na opakované ošetrovanie tej istej plodiny treba <u>použiť prípravky s odlišnou účinnou látkou</u> , ak je to možné (výnimky sú mednaté a sirsáté prípravky)
<u>proti plesniam (fytoftóram)</u> na zelenine hlavne uhorky, rajčiny a zemiaky je nutné vykonať minimálne 3, ideálne 4 preventívne ošetrenia v priebehu vegetácie
k <u>uskladňovaným prípravkom</u> nesmú mať prístup deti a nepoučené osoby; práškové prípravky treba chrániť pred navlhnutím, tekuté pred zmraznutím
prípravky sa musia aplikovať v <u>predpísaných dávkach alebo koncentráciách</u> ; nižšie dávky majú za následok nielen slabší účinok prípravku, ale podporujú aj vznik rezistencie chorôb a škodcov proti chemickým prípravkom; vyššie dávky prípravkov môžu rastliny vážne poškodiť
pri ošetrovaní rastlín s voskovým povrchom alebo s hladkými listami (napr. hlúboviny, cibuľoviny, mak, mečiky a pod.) je nevyhnutné <u>do postrekovej kvapaliny pridať zmáčadlo</u> (napr. Agrovital, DropFor alebo Silwet Star), zmáčadlo sa odporúča pridávať do každého typu postreku (fungicidy, insekticidy, herbicidy), zmáčadlo zabezpečí vyššiu účinnosť postreku, zabráni zníženiu účinku postreku voči externým vplyvom (zmytie postreku dažďom, UV žiarenie, vysoké teploty a iné) Zmäčadlo nepoužívame s väčšinou kvapalných biologických prípravkov, ktoré už obsahujú oleje s vlastnosťami zmáčadla.
pri aplikácii prípravkov na ochranu rastlín treba dbať na to, aby sa <u>nezasiahli susedné porasty</u>
pri chemických zásahoch v blízkosti <u>susedných parciel</u> treba susedov vopred upozorniť, aby mohli svoje dozrievajúce plodiny uchrániť pred zasiahnutím
<u>kvitnúce porasty</u> sa môžu ošetriť len v najnutnejších prípadoch a iba prípravkami pre včely neškodnými
<u>prípravky pre včely jedovaté</u> sa v žiadnom prípade nesmú použiť na ošetrovanie kvitnúcich porastov
<u>prípravky pre včely škodlivé</u> sa môžu použiť iba vtedy, keď včely nelietajú (skoro ráno, neskoro večer); treba však o svojom zámere vopred informovať včelárov i obecné úrady
<u>zákaz ošetrovania kvitnúcich porastov</u> prípravkami pre včely škodlivými alebo jedovatými sa vzťahuje aj na nekvitnúce porasty s kvitnúcimi burinami alebo podplodinami
<u>chemické ošetrovanie izbových rastlín</u> sa môže urobiť len v neobyvaných miestnostiach, v ktorých treba ošetrované rastliny ponechať počas trvania predpísanej čakacej lehoty použitého prípravku
<u>použiteľnosť väčšiny prípravkov na ochranu rastlín</u> je na základe legislatívy v niektorých krajinách vrátane Slovenska uvádzaná 2-3 roky od dátumu výroby, za predpokladu správneho skladovania (správna teplota, mimo slnečného žiarenia, originálny obal), ktoré je uvedené na obale prípravku, je použiteľnosť prípravkov minimálne 5 rokov. V mnohých EU krajinách sa pre prípravky na ochranu rastlín doba použiteľnosti neuvádza, použiteľnosť je do spotrebovania.
<u>postreková kvapalina</u> = prípravok zarobený s vodou, <u>by sa mala spotrebovať</u> okamžite, t.z. pripraviť toľko postrekovej kvapaliny, aby sa minula pri jednej aplikácii. Nikdy sa nepripravuje postreková kvapalina do zásoby. Účinnosť prípravku zarobeného vo vode časom prudko klesá. Všeobecne sa odporúča zarobenu postrekovú kvapalinu neskladovať dlhšie ako 7 dní. (výnimku tvoria prípravky na priame použitie, ktoré sa predávajú už zarobené ako postreková kvapalina)
väčšina prípravkov aplikovaných vo forme <u>postreku účinkuje</u> zvyčajne dva týždne, v prípade výdatných zrážok treba intervaly medzi postrekmi skrátiť na 10 až 7 a niekedy dokonca až na 5 dní
<u>zmyvacie postreky mednatými prípravkami</u> (spravidla proti hubovým chorobám stromov a kríkov) robíme neskoro na jeseň po opade listia, alebo skoro na jar pred vypučaním. Strom, alebo krík musí byť bez listov, zmyvacím postrekom mednatými prípravkami by sa mohli "spáliť" listy